

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 10195 af 26/04/2007 (Gældende)

Ophævelse af Arbejdstilsynets strakspåbud angående unges arbejde med feje-/rengøringsmaskine, sagen hjemvist til Arbejdstilsynet, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst.

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin., 5900069-07

Ophævelse af Arbejdstilsynets strakspåbud angående unges arbejde med feje-/rengøringsmaskine, sagen hjemvist til Arbejdstilsynet, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst.

Resumé

I forbindelse med et besøg den 14. december 2006 på virksomheden yy konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomheden beskæftigede unge på 15 år, der fortsat var omfattet af undervisningspligten. De pågældende unge var beskæftiget med rengøring og anvendte i den forbindelse en batteridrevet feje/rengøringsmaskine.

Arbejdstilsynet gav den 18. december 2006 virksomheden påbud om at virksomhedens unge under 18 år ikke måtte anvende den omhandlede maskine. Påbudet blev afgivet som et strakspåbud.

Arbejdstilsynet vurderede, at unge under 18 år ikke måtte beskæftiges med feje- og rengøringsmaskiner. Arbejdstilsynet henviste til, at de maskiner, anlæg og arbejdsprocesser, der stod direkte nævnt i bilag 1 (bekendtgørelse om unges arbejde), ansås for at være farlige for unge at arbejde med, og at der derfor ikke skal foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Arbejds miljøklagenævnet behandlede virksomhedens klage på møde den 24. april 2007. Nævnet hjemviste sagen til fornyet behandling og afgørelse.

Nævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at den omhandlede maskine var omfattet af bilag 1A i bekendtgørelsen om unges arbejde.

Nævnet fandt, at de tekniske hjælpemidler, som var nævnt i bilag 1 som udgangspunkt måtte anses for farlige. Nævnet fandt samtidig, at Arbejdstilsynet som 1. instans skulle overveje om der kunne gives dispensation, jf. bekendtgørelsens § 47.

Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at Arbejdstilsynet ikke nærmere havde beskrevet og dokumenteret hvorfor maskinen var farlig at arbejde med.

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 24. april 2007 behandlet xx's klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 18. december 2006 over strakspåbud angående unges arbejde med yy's feje/rengøringsmaskine.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejds miljøklagenævnet finder ikke sagen tilstrækkeligt oplyst.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviser derfor sagen til Arbejdstilsynet til fornyet behandling og afgørelse.

B E G R U N D E L S E

Arbejds miljøklagenævnet har lagt til grund, at:

- virksomheden ved tilsynsbesøget den 14. december 2006 beskæftigede i alt 3 unge på 15 år, som alle var omfattet af undervisningspligten, idet de gik i 9. klasse,
- de pågældende unge var beskæftiget med rengøring, og at de i den forbindelse betjente en feje/rengøringsmaskine, og

- det i klagen er oplyst, at maskinen er afskærmet for neden hele vejen rundt, og er tohåndsbetjent.

Arbejds miljøklagenævnet har herudover lagt til grund:

- at Arbejdstilsynet i sin udtalelse af 19. februar 2007 har vurderet, at de maskiner, anlæg og arbejdsprocesser, der står nævnt i bilag 1 (bekendtgørelsen om unges arbejde) anses at være farlige for unge at arbejde med, hvorfor der ikke skal foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Nævnet er enig med Arbejdstilsynet i, at virksomhedens feje/rengøringsmaskine er omfattet af bilag 1 A, pkt. 2 litra f, ”feje- og rengøringsmaskiner”, jf. § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Nævnet finder, at de tekniske hjælpemidler, som er nævnt direkte i bilag 1 som udgangspunkt må anses som farlige.

Nævnet finder imidlertid, at Arbejdstilsynet skal overveje om der kan gives dispensation, jf. bekendtgørelsens § 47.

Klager har til sagen oplyst, at den omtalte feje/rengøringsmaskine er afskærmet for neden og hele vejen rundt.

Arbejdstilsynet har ikke nærmere beskrevet og dokumenteret, hvorfor maskinen er farlig at arbejde med.

Arbejdstilsynet har således ikke oplyst sagen i tilstrækkeligt omfang.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviser derfor sagen til fornyet behandling.

Nævnet skal i den forbindelse overfor Arbejdstilsynet bemærke, at det er beklageligt at Arbejdstilsynet i sin sagsbehandling har anlagt en fortolkning af bekendtgørelsen om unges arbejde, herunder af bilag 1, der ikke tager højde for dispensationsadgangen i § 47.

R E G L E R

Arbejds miljøklagenævnet henviser til

- § 60, stk.3 og § 77, stk. 1 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005, og
- § 11, § 47 og Bilag 1, pkt. 2 litra f i bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

På klagenævnets vegne

....

Kopi til

xxx

De kan læse om afgørelsens faktiske og retlige grundlag på de følgende sider.

1. Sagsforløb

Arbejdstilsynet har i brev af 19. februar 2007 fremstiller sagen på følgende måde:

”Den 14. december 2006 foretog Arbejdstilsynet en screening af yy.

Arbejdstilsynet konstaterede under besøget, at der var en ung mand på virksomheden. Virksomheden oplyste, at der var beskæftigede 3 unge på 15-16 år, som var omfattet af undervisningspligten. Det blev endvidere oplyst, at arbejdet, de foretog, blandt andet var:

- tømning af affaldsspande,
- lettere oprydning,
- feje gulve ved hjælp af fejemaskine samt
- gøre gulv rent ved hjælp af rengøringsmaskine.

På den baggrund vurderede Arbejdstilsynet, at bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde § 11, stk. 1, jf. bilag 1, punkt 2 litra f, hvoraf det fremgår, at unge under 18 år ikke må arbejde med motorredskaber med bearbejdende dele, som føres af gående, som fx feje- og rengøringsmaskiner, var overtrådt.

Der blev på dette grundlag afgivet et strakspåbud til virksomheden om at træffe foranstaltninger, der sikrer, at unge, der er under 18 år, ikke arbejder med arbejde nævnt i bilag 1 herunder feje- og rengøringsmaskiner.

Strakspåbudet blev meddelt mundtligt til virksomheden under besøget, og fremsendt til virksomheden den 18. december 2006.

Som hjemmel for påbudet blev anført arbejdsmiljølovens § 60, stk. 3, og § 77, stk. 1, samt førnævnte bestemmelser i bekendtgørelsen om unges arbejde. Som vejledning til påbudet blev der i strakspåbudet henvist til At-meddelelse 4.01.4 om Unges arbejde, hvor reglerne og Arbejdstilsynets praksis på området er beskrevet. Der blev endvidere henvist til bekendtgørelsen om unges arbejde bilag 1, 2 og 7.”

2. Arbejdstilsynets afgørelse

Arbejdstilsynet traf den 18. december 2006 følgende afgørelse:

”Unges arbejde.

(Arbejdsmiljøproblem nr.:-----)

Arbejdstilsynet har besøgt YY den 14. december 2006. Ved besøget talte Arbejdstilsynet med produktionssupervisor ... og direktør.....

Beskrivelse

Arbejdstilsynet konstaterede, at der var en ung mand på virksomheden.

Det blev oplyst, at virksomheden beskæftigede 3 unge på 15-16 år, som var omfattet af undervisningspligten. Det blev oplyst, at arbejdet, de foretog, blandt andet var:

- tømning af affaldsspande,
- lettere oprydning,
- feje gulve ved hjælp af fejemaskine samt
- gøre gulv rent ved hjælp af rengøringsmaskine.

Arbejdstilsynet nedlagde strakspåbud på besøgsdagen.

Vurdering

Ifølge bekendtgørelse nr. 239 om “Unges arbejde” står der blandt andet:

- § 11 stk. 1. Unge (under 18 år) må ikke beskæftiges med de tekniske hjælpemidler, anlæg eller arbejdsprocesser, der er angivet i bilag 1, jf. dog stk. 3 og 4.

- I bilag 1 under punkt 2 litra 0 står, at motorredskaber med bearbejdende dele, som føres af gående, som fx feje- og rengøringsmaskiner, jordfræsere, motorplæneklippere og sneslynger ikke må betjenes af unge under 18 år.

Arbejdstilsynet vurderer, på baggrund af ovenstående, at gældende regler er overtrådt.

Påbud

Det påbydes virksomheden at træffe foranstaltninger, der sikrer, at unge, der er under 18 år, ikke arbejder med arbejde nævnt i bilag 1 herunder feje- og rengøringsmaskiner.

Påbudet skal efterkommes **straks**.

Hvis påbudet ikke efterkommes inden fristen, vil der normalt blive indgivet politianmeldelse eller fremsendt administrativt bødeforelæg.

Hjemmel

- Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse af lov om arbejdsmiljø nr. 268 af 18. marts 2005, som ændret med lov nr. 300 af 19. april 2006 § 60 stk. 3 og § 77 stk. 1
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

§ 11 stk. 1 jævnfør bilag 1.

Vejledning

Arbejdstilsynet henviser til vores hjemmeside på adressen www.at.dk, hvor der under fanen “Regler / At-vejledninger mv.” blandt andet forefindes:

- At-meddelelse 4.01.4 om Unges arbejde,

hvor reglerne og Arbejdstilsynets praksis på området er beskrevet. Materialet kan udskrives eller bestilles fra hjemmesiden.

I ovenstående bekendtgørelse nr. 239 om “Unges arbejde” henvises der til:

- bilag 1, som er en liste over, hvad unge under 18 år ikke må beskæftiges med.
- bilag 2, som er en lempelse i forhold til bilag 1. Dette bilag gælder for unge, som er fyldt 16 år og som ikke er undervisningspligtige (ikke går i folkeskole).
- bilag 7 er en liste over, hvad unge, som er fyldt 13 år, må beskæftiges med.”

.....

3. Klagen til Arbejdsmiljøklagenævnet

xx har i brev af 22. december 2006 klaget over afgørelsen:

”xx skal hermed på vegne af vor medlemsvirksomhed yy klage over ovennævnte strakspåbud.

Som begrundelse for klagen skal vi anføre, at vi ikke deler tilsynets opfattelse af, at den omhandlede arbejdsfunktion “feje gulve/rengøre gulve ved hjælp af en rengøringsmaskine/fejmaskine” udført med den type fejmaskine (Nilfisk), som anvendes i virksomheden, er farlig. Maskinen, som er batteridrevet, kan efter vor opfattelse ikke falde ind under de maskintyper, som er nævnt i den omtalte bekendtgørelses bilag 1, pkt. 2 f. Den anvendte rengøringsmaskine er afskærmet for neden til gulv hele vejen rundt og er i øvrigt tohåndsbetjent.

Endelig skal vi udtale vor forundring over, at tilsynet ved besøgets afslutning den 14. december 2006 oplyser, at man er i tvivl om, hvor vidt man vil afgive et strakspåbud, men ikke foretager sig yderligere. Først med brev dateret den 18. december 2006 modtaget af virksomheden den 19. december 2006 afgiver tilsynet et "strakspåbud".

4. Arbejdstilsynets udtalelse

Arbejdstilsynet har i brev af 19. februar 2007 udtalt følgende:

Arbejdstilsynets sagsbehandling

Den 18. december 2006 kontaktede xx Arbejdstilsynet for at høre, hvor det helt præcist står beskrevet, at en fejmaskine er farlig for unge mennesker. Arbejdstilsynet oplyste, at det står i bekendtgørelsen om unges arbejde bilag 1 punkt 2f.

Den 18. januar 2007 fremsendte Arbejdstilsynet en kvittering til xx på modtagelsen af klagen.

Arbejdstilsynets vurdering

I den konkrete sag er der tale om, at unge under 18 år arbejder med en fejmaskine og en rengøringsmaskine. I klagen oplyses det, at rengøringsmaskinen er afskærmet for neden til gulv hele vejen rundt, og er tohåndsbetjent. Klager mener derfor, at maskinerne ikke er farlige, og dermed ikke omfattet af bekendtgørelsens bilag 1, punkt 2f.

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde § 11, stk. 1, må unge under 18 år ikke beskæftiges med de tekniske hjælpemidler, anlæg eller arbejdsprocesser, der er angivet i bilag 1. Unge må ifølge stk. 2 heller ikke beskæftiges med arbejde af tilsvarende farlighed. Det fremgår derudover af bilag 1, punkt 2f, at unge under 18 år ikke må arbejde med motorredskaber med bearbejdende dele, som føres af gående. Som eksempel herpå nævnes bl.a. feje- og rengøringsmaskiner. Der er derfor efter Arbejdstilsynets opfattelse ingen tvivl om, at unge under 18 år ikke må beskæftiges med feje- og rengøringsmaskiner, som det er tilfældet i den konkrete sag. De maskiner, anlæg og arbejdsprocesser, der står direkte nævnt i bilag 1, anses af Arbejdstilsynet for at være farlige for unge at arbejde med, og det forudsætter ikke en vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Derudover skal det nævnes, at Arbejdstilsynet under besøget har fået oplyst, at der er tale om unge, der fortsat er omfattet af undervisningspligten, hvilket betyder, at de på ingen måde må arbejde med maskiner, med mindre der er tale om ufarlige husholdnings- og kontormaskiner, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2.

Unge under 18 år må derfor, uanset undervisningspligten, ikke arbejde med feje- og rengøringsmaskiner, og Arbejdstilsynet skal derfor indstille at strakspåbudet af 18. december 2006 fastholdes."

5. Nyt efter klagen

Brev af 26. marts 2007 fra xx:

Udtalelse i klage over strakspåbud om unges arbejde,

xx har med brev af 19. marts 2007 fra Arbejds miljøklagenævnet modtaget Arbejdstilsynets udtalelse i sagen. xx har følgende bemærkninger til Arbejdstilsynets udtalelse:

Af afgørelsen fremgår det, at der er tale om både fejning af gulv med en fejmaskine og om rengøring af gulv med en rengøringsmaskine. For en god ordens skyld skal det bemærkes, at der er tale om en kombineret feje/rengøringsmaskine af fabrikatet Nilfisk og altså kun en arbejdsoperation.

Klagen er principiel, idet den omhandler 15-16-årige unge, der enten går i 9. klasse eller i 10. klasse og derfor både unge, der er omfattet af undervisningspligten og unge, der ikke er omfattet af undervisningspligten.

De unge har intet at gøre med vedligeholdelsen af maskinen, men fører udelukkende maskinen.

Maskinen er udstyret med 2-håndsbetjening, så der er ingen mulighed for under betjeningen at komme i kontakt med maskinens bevægelige dele.

xx fastholder derfor, at det arbejde, som de unge foretager sig med maskinen, må betragtes som ufarligt, uanset om denne maskine generelt er omfattet af punkt 2f i bilag 1 i bekendtgørelse 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

xx skal i den forbindelse ikke undlade, at gøre opmærksom på § 47 i bekendtgørelsen, hvorefter Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade fravigelser fra kapitel 3 for bestemte fag og faglige områder, eller i enkelttilfælde, når forholdene gør det rimeligt og fuldt forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

Den relevante bestemmelse i direktivet er artikel 7, stk. 2d, hvorefter det fremgår, at ”Med forbehold af artikel 4, stk. i forbyder medlemsstaterne, at unge beskæftiges med arbejde, der indebærer en ulykkesrisiko, som unge må antages ikke at kunne erkende eller afværge på grund af manglende sans for sikkerhedsaspekterne eller manglende erfaring eller uddannelse.”

xx er således uenig med Arbejdstilsynet i at ”de maskiner, anlæg og arbejdsprocesser, der direkte står nævnt i bilag 1, anses af Arbejdstilsynet for at være farlige for unge at arbejde med. Det forudsætter ikke en vurdering i hvert enkelt tilfælde”.

xx mener, at i det konkrete tilfælde, er de unges arbejde med feje/rengøringsmaskinen en simpel og ufarlig arbejdsopgave, som de unge fuldt ud kan overskue de sædvanlige sikkerhedsaspekter af.

Konklusionen er således efter xx's opfattelse, at der her er tale om, at det arbejde, de unge foretager med maskinen, er ufarligt, og at det ikke nogen hindring efter bekendtgørelsen at foretage en konkret risikovurdering om ikke andet så i form af en dispensation.”

Kontorrapport af 28. marts 2007:

”Opringning til xx.

Sekretariatet forespurgte, om de pågældende unge var 15 eller 16 år, da påbudet blev givet, herunder om de pågældende gik i 9. eller 10. klasse. xx oplyste, at han ikke havde oplysninger om dette, men at sekretariatet var velkommen til at kontakte virksomheden.

Opringning til yy

På forespørgsel fra sekretariatet oplyste yy, at de 3 unge var 15 år, da straks påbudet blev givet i december 2006. yy oplyste videre, at de pågældende unge gik i 9. klasse.”

6. Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

§ 60.

.....

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om unges beskæftigelse, herunder højere aldersgrænser end 15 år for beskæftigelse ved visse former for arbejde, med henblik på at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der kan fastsættes særlige regler for unge under uddannelse.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

.....

Bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unge arbejde

Kapitel 3

Visse former for arbejde, som unge under 18 år ikke må udføre

§ 11. Unge må ikke beskæftiges med de tekniske hjælpemidler, anlæg eller arbejdsprocesser, der er angivet i bilag 1, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Unge må ikke beskæftiges med arbejde af tilsvarende farlighed, som nævnt i bilag 1.

Stk. 3. Unge, som er fyldt 16 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må dog beskæftiges med de tekniske hjælpemidler og anlæg, der er angivet i bilag 2.

Stk. 4. Unge, som er fyldt 15 år, må i familievirksomheder, herunder i landbrugsvirksomheder, beskæftiges med det arbejde, der er angivet i bilag 3, når der er givet grundig oplæring og instruktion, og den unge er under opsyn.

Kapitel 8

§ 47. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade fravigelser fra kapitel 3 for bestemte fag og faglige områder, eller i enkelttilfælde, når forholdene gør det rimeligt og fuldt forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

Ikke udtømmende liste over tekniske hjælpemidler, anlæg og arbejdsprocesser, som unge under 18 år ikke må arbejde med

- 1) Maskinelt drevne tekniske hjælpemidler
 - ¹⁾ Maskiner med hurtigtgående skærende værktøj, som fx rundsave, klippe- og skæremaskiner, fræsere, afrettere, tykkelseshøvle, drejebænke til metal, træ og lignende, pålægsmaskiner og boremaskiner med borepatron til mere end 13 mm bor.
 - b) ¹⁾ Maskiner med farlige stempellignende bevægelser, som fx mekaniske, hydrauliske og pneumatiske presser, stansemaskiner, betonvaremaskiner, plastsprøjtemaskiner, støbemaskiner, tøjpresser, halm-presser og affaldspresser herunder papballepresser.
 - c) ¹⁾ Maskiner med åbne valser eller snegle som fx offset trykkemaskiner, strygeruller til tøj og snegle-transportører.
 - d) ¹⁾ Blande-, male-, knuse-, hakkemaskiner og lignende maskiner, som fx afsværmingsmaskiner, rivemaskiner, centrifuger, røremaskiner, dejælttere og kødhakkemaskiner.
 - e) Motorkædesave, motorrydningssave, buskryddere og motorhækklippere.
 - f) Søm- og boltepistoler med undtagelse af sømpistoler til hæfteklammer med en masse på højst 0,3 g.
 - g) Apparater til rengøring, maling, rustbeskyttelsesbehandling eller lignende med et arbejdstryk på over 70 bar (7MPa).
- 2) Traktorer, motorredskaber m.v.
 - a) Traktorer, selvkørende mejetærskere og traktorer med jordfræsere, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør, herunder til- og frakobling af vogne, maskiner og redskaber med kraftoverføring.
 - b) Traktorer, som er forsynet med spil, læsse- eller graveaggregater eller med speciel løfteanordning, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
 - c) Grave- og læssemaskiner, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
 - d) Motorredskaber, som man sidder på, fx industritruck, palleløftere, gaffelstablere, gaffeltruck, fejmaskiner, rengøringsmaskiner, jordfræsere, plæneklippere og sneslynger, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
 - e) Skovningsmaskiner, herunder kompostkværne og flishuggere samt høstmaskiner, som fx bugserende mejetærskere, finsnittere, grønthøstere og slåmaskiner.
 - f) Motorredskaber med bearbejdende dele, som føres af gående, som fx feje- og rengøringsmaskiner, jordfræsere, motorplæneklippere og sneslynger.
- 3) Maskinelt drevne løfteanordninger eller transportører
 - a) Elevatorer, som ikke er trykknappstyrede, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
 - b) Kraner og andre løfteredskaber og spil, herunder løfteredskaber til brug for handicappede, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
 - c) Mobile personløftere og arbejdsplatforme, hængestilladser, bagsmækløftere, spil og slæbeskovle, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
- 4) Arbejdsprocesser i forbindelse med tilsyn, vedligeholdelse og reparationSmøring, rengøring, reparation og lignende arbejde ved igangværende motorer, maskiner, transmissioner og andre maskinelle anordninger, hvor de bevægelige dele er tilgængelige og kan forårsage personskader.
- 5) Vibrationsbelastende håndværktøjVibrerende håndværktøjer, som fx mejselhamre, slagmøtrikspændere, betonvibratorer og nittehamre, slagboremaskiner og rystepudsere samt vibrerende håndværktøjer med et vibrationsniveau over 130 dB (HA). Det er dog tilladt unge at udføre kortvarigt arbejde, det vil sige mindre end 30 minutter på en 8-timers arbejdsdag med slagboremaskiner og rystepudsere. I tilfælde hvor det, efter § 10, stk. 1, er tilladt unge at udføre arbejde med vibrerende håndværktøjer, skal det daglige arbejde tilrettelægges, så der er hyppige afbrydelser.

- 6) Risiko for højspændingsstødArbejde der indebærer risiko for højspændingsstød.
- 7) Udstyr til svejsning og flammebehandlingAutogensvejsning, skærebrænding, lysbuesvejsning og ukrudtsbrændere.

- ¹⁾ Det er dog tilladt unge at anvende de under pkt. 1, a) til d) nævnte tekniske hjælpemidler, der er udformet eller afskærmet således, at de bevægelige og bearbejdende dele er utilgængelige under drift og der ikke er andre farer ved maskinerne.